

TARİHSEL SÜREÇTE KIRIM'DA HÂKİMİYET KURAN DEVLETLER

Hatice KAHRIMAN*

Kırım; Ukrayna'nın doğusunda, Karadeniz'in kuzey kıyısında, Karadeniz ve Azak Denizi tarafından çevrili bir yarımadadır. Geçmişten günümüze Kırım jeopolitik önemi nedeniyle farklı devletlerin mücadele alanı olmuştur. Örneğin Gotlar ve Hunlar, Roma ve Bizans çağlarında Kırım'ın etnik dokusunda önemli değişikliklere yol açmışlardır. Kırım'ın Hazar Kağanlığı tarafından ele geçirilmesinden sonra bölge önemli bir rol oynamıştır. 10'uncu yüzyıldan itibaren Kıpçaklar ve Altın Orda bölgeyi hâkimiyeti altına almıştır. Giray Hanedanı tarafından yönetilen Kırım Hanlığı 1441'de Osmanlı'ya katılmıştır. Kırım, 1783'te Rus İmparatorluğu'nun himayesine girmiştir. Bu, Kırım için tarihî bir dönüm noktasıdır. 1921 yılına gelindiğinde ise Kırım Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti kurulmuştur. Kırım, İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın işgaline uğramış olup akabinde Kırım Tatarları Stalin hükûmeti tarafından 1944 yılında Orta Asya'ya sürgün edilmişlerdir. Kırım Tatarları için bu sürgün yıkıcı bir süreç olmuştur. Rusya, 18 Mart 2014 tarihinde Kırım'ı ilhak etmiştir. Kırım'ın ilhakıyla birlikte Kırım Tatar dilinin asimile edilmesi ve demografik yapının değiştirilmesi gibi sorunlar gün yüzüne çıkmıştır. Baskılara dayanamayan Kırım tatarları Kırım'ı terk etmişlerdir. Ukrayna her ne kadar bazı kanunları kabul etmişse de işgal nedeniyle herhangi bir sonuç alınamamıştır. Kırım ancak işgal sona erdiğinde Ukrayna yasalarına göre yönetilebilecektir.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Dördüncü Sınıf Öğrencisi